

УДК 330.322:674.093+684.4

<https://doi.org/10.31713/ve2202517>

JEL: L60, L26, O16, J24, O25

Подлевський А. А. [1; ORCID ID: 0000-0002-3166-7487],

к.е.н., доцент,

Подлевська О. М. [1; ORCID ID: 0000-0003-4979-9282],

к.е.н., доцент,

Комаренко Т. А. [1; ORCID ID: 0009-0002-2028-0997],

здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня

¹Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ДЕРЕВООБРОБНОЇ ТА МЕБЛЕВОЇ ГАЛУЗЕЙ

У статті здійснено аналіз стану меблевої і деревообробної галузей та виявлено фактори, що стримують розвиток підприємств даних галузей, серед яких найвагомішими є дефіцит персоналу та надмірний знос матеріальних активів. Порівняльний аналіз капіталоозброєності праці економік України та країн ЄС, в тому числі в контексті окремих видів економічної діяльності з Польщею, показав суттєве технологічне відставання українських підприємств. Обґрунтовано залучення інвестицій як критично необхідний інструмент для підвищення конкурентоспроможності, подолання технологічного розриву та створення передумов для виходу на нові експортні ринки. Запропоновано чотири взаємопов'язані стратегії для розвитку досліджуваних галузей, що передбачають інвестиції в технологічну модернізацію, розробку інноваційних продуктів та брендів, сертифікацію за вимогами ЄС та розвиток людського капіталу.

Ключові слова: інвестиції; меблева галузь; деревообробна галузь; ринок праці; людський капітал; стратегії розвитку; Україна.

Постановка проблеми. Меблева та деревообробна галузі України демонструє надзвичайну стійкість, відновивши довоєнні показники доходів та утвердившись як важливий гравець на експортному ринку. Рух України на шляху до членства в Європейському Союзі створює сприятливе підґрунтя для залучення нових інвестицій. Однак на шляху до реалізації цього потенціалу постає гостра перешкода – ризики пов'язані з війною, критичний дефіцит кваліфікованих кадрів, що поглиблюється через мобілізаційні процеси та вимушену міграцію в країні. Ці ризики та

кадрова криза не лише обмежують виробничі потужності існуючих підприємств, але й ставлять під загрозу успішне освоєння майбутніх інвестицій та гальмують інноваційний розвиток. За цих умов, що обмежують внутрішній ринок, стратегічною напрямом для розвитку та масштабування може стати орієнтація на експорт. Таким чином, виникає нагальна проблема пошуку стратегічних рішень подолання ключових викликів низької капіталоозброєності праці та критичного дефіциту працівників у вказаних галузях. Це означає, що для підтримки конкурентоспроможності розроблені рішення щодо інвестицій мають бути спрямовані як на підвищення продуктивності через технологічне оновлення, так і на пошук нових працівників.

Мета статті полягає в розробці та обґрунтуванні інвестиційних стратегій, спрямованих на подолання економічних проблем та стимулювання сталого розвитку підприємництва в меблевій та деревообробній галузях України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Стан та проблеми функціонування меблевої та деревообробної галузей України в умовах воєнного стану є предметом дослідження низки науковців, наприклад, Бондаренко Н. та Удалих Д. [1], Соловій І., Король І. [2], Павликівська О., Галиняк Л. [3], Невар О. [4] та Сахарнацька Л. та Кочут Р. [5] та аналітичних інституцій. Зокрема, у даних працях аналізуються такі негативні наслідки, як порушення експортних поставок, зниження прибутковості, зменшення обсягів виробництва, залежність від імпорту та руйнування інфраструктури. Дослідження галузевих асоціацій [6; 7] також фіксують значне падіння внутрішнього попиту та доходу підприємств, труднощі з логістикою та імпортозалежність по ключових комплектуючих, що підтверджує наявність низки проблем у розглядуваних галузях.

Ці галузеві проблеми поглиблюються загальним несприятливим інвестиційним кліматом у країні, що також активно вивчається вченими. Наукові праці, присвячені аналізу інвестиційної привабливості [8; 9; 10], вказують на значні коливання в надходженні прямих іноземних інвестицій через військові дії та економічну нестабільність. Ключовими стримуючими факторами дослідники називають військову агресію, корупцію, слабку судову систему, а також високий рівень невизначеності та ризику. Як наслідок, інтегральний індекс інвестиційної привабливості України, попри певні коливання, залишається на посередньому рівні, що ускладнює залучення капіталу для модернізації та розвитку підприємств, у тому

числі меблевої та деревообробної галузі.

Таким чином, аналіз наукових джерел показує, що існуючі дослідження глибоко розкривають як специфічні проблеми меблевої та деревообробної галузей, так і загальні інвестиційні виклики. Однак значно менше уваги приділяється пошуку стратегічних рішень на перетині інвестиційної політики в контексті обраних галузей в контексті конкурентоспроможності та дефіциту кадрів. Існує прогалина в дослідженнях, яка стосується розробки цільових інвестиційних стратегій, спрямованих на вирішення ключових проблем галузей. Відтак, ця стаття спрямована на обґрунтування стратегій, що дозволять через інвестиційні механізми стимулювати підвищення капіталоозброєності праці та розвиток людського капіталу, що дозволить забезпечити стале зростання підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Меблева галузь України після запровадження воєнного стану продемонструвала високу волатильність та стійкість. Після падіння доходу на 44% внаслідок повномасштабного вторгнення, загальний показник обсягу продажів за 2023 рік становив 26 мільярдів гривень [11]. Однак 2024 рік ознаменувався потужним відновленням на 56%, коли доходи сягнули понад 40,4 мільярда гривень, фактично повернувшись до рівня 2021 року [6]. Це підкреслює як серйозність шоку від повномасштабної війни, так і адаптивну здатність галузі.

Разом деревообробна та меблева галузі забезпечили 6,3% загального товарного експорту України у 2023 році, що становить \$2,3 мільярда [7]. Загальний обсяг реалізованої промислової продукції за напрямом «Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність» у першому півріччі 2024 року склав 62,15 мільярда гривень, що на 8,9% більше, ніж за аналогічний період минулого року, що свідчить про тривале відновлення [12].

Тут слід зауважити, що використання понять «промисловість», «галузь», «сектор» щодо меблевої та деревообробної галузей в розумінні багатьох дослідників є майже тотожними. Окрім цього, також, навіть попри чіткий поділ у класифікаторі видів економічної діяльності (КВЕД), іноді виникає плутанина в наявних дослідженнях у визначенні самих меж меблевої та деревообробної галузей. Для уникнення непорозумінь у нашому дослідженні під деревообробною галуззю ми розглядаємо підприємства, які відповідають розділам 16

та 17 КВЕД, а під меблевою галуззю – розділу 31 КВЕД. Повні та скорочені назви цих розділів наводимо нижче у таблиці 1.

Таблиця 1

Перелік видів економічної діяльності, включених до меблевої та деревообробної галузей

Розділ КВЕД	Позначення	Повна назва виду діяльності
16	Оброблення деревини (крім меблів)	Оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння
	Вироби з деревини	
17	Виробництво паперу та паперових виробів	Виробництво паперу та паперових виробів
31	Виробництво меблів	Виробництво меблів

Джерело: таблиці КВЕД-2010.

Незважаючи на війну, ці галузі активно шукають інвестиції: так, державою визначено понад 40 проєктів, що потребують близько 5 мільярдів гривень [13] і це є чітким сигналом про попит на капітал для стимулювання відновлення та модернізації економіки України. Ділові настрої меблевих компаній залишаються надзвичайно оптимістичними: 90% компаній очікують зростання у 2025 році, причому половина прогнозує значне зростання на 20–70% [6].

Найбільш важливим елементом функціонування будь-якої компанії є її забезпечення персоналом та якість людського капіталу цього персоналу. Так, за результатами регулярного щомісячного опитування ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій» [14] у галузевому розподілі найбільше складнощів із пошуком кваліфікованих працівників мають поліграфія (0,71) та деревообробна (0,51) галузь. Загальна ж тенденція, як видно з рис. 1, полягає у складності пошуку як кваліфікованих, так і некваліфікованих працівників.

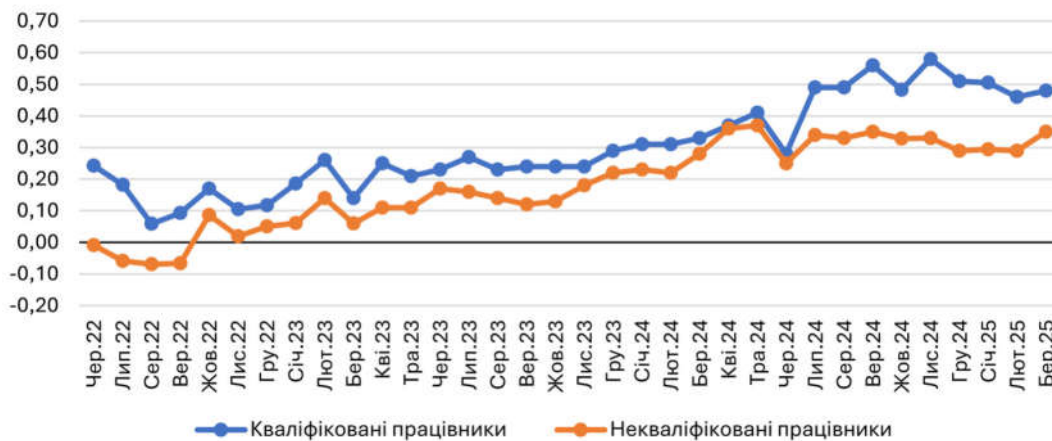

Рис. 1. Динаміка індексу складності пошуку працівників
Джерело: ІЕД [15].

Деревообробна галузь переживає гострий і зростаючий дефіцит кваліфікованого персоналу, особливо чоловіків, через військову мобілізацію [15]. Це посилюється масовим відтоком людей у західні регіони або за кордон. Дефіцит особливо гострий для таких кваліфікованих посад як оператори ЧПК для деревообробних верстатів. Це проблема не лише кількості, а й навичок, оскільки ці ролі вимагають спеціальної та довшої підготовки.

У відповідь на це компанії все частіше наймають жінок на традиційно чоловічі посади в металообробці, агропереробці та, що важливо, у меблевій галузі [16]. Ця тенденція, хоч і є необхідною адаптацією, вимагає значних інвестицій у перенавчання та переобладнання робочих місць для більшої інклюзивності.

Дефіцит людського капіталу є не тимчасовою проблемою, а довгостроковим структурним зрушенням, яке змушує до фундаментальних змін у виробничій моделі галузі. Дефіцит людського капіталу [15] є потужним, невідворотним зовнішнім шоком для компаній, які не можуть просто чекати повернення працівників після завершення війни – вони вже повинні адаптуватися, щоб вижити та зростати. Одним з варіантів вирішення проблеми може бути зростання інвестицій в автоматизацію та сучасні технології, що призведе до якісного збільшення випуску продукції на одного працівника [17]. Таким чином, криза робочої сили діє як потужний, хоч і болісний, каталізатор, змушуючи галузі до технологічного стрибка та вирішення проблеми історично низької продуктивності. Інвесторам слід розглядати дефіцит робочої сили не лише як ризик, а й як

потужний стимул для змін, що створює чітке та нагальне обґрунтування для капітальних витрат на модернізацію.

Іншим важливим елементом розвитку будь-якого підприємства є стан його основних засобів.

Розглянемо ступінь зносу матеріальних активів для меблевої та деревообробної галузей. Як видно з рис. 2, ступінь зносу матеріальних активів є стабільно високим та має тенденцію до повільного погіршення ситуації, що вказує на нагальну необхідність оновлення основних виробничих засобів.

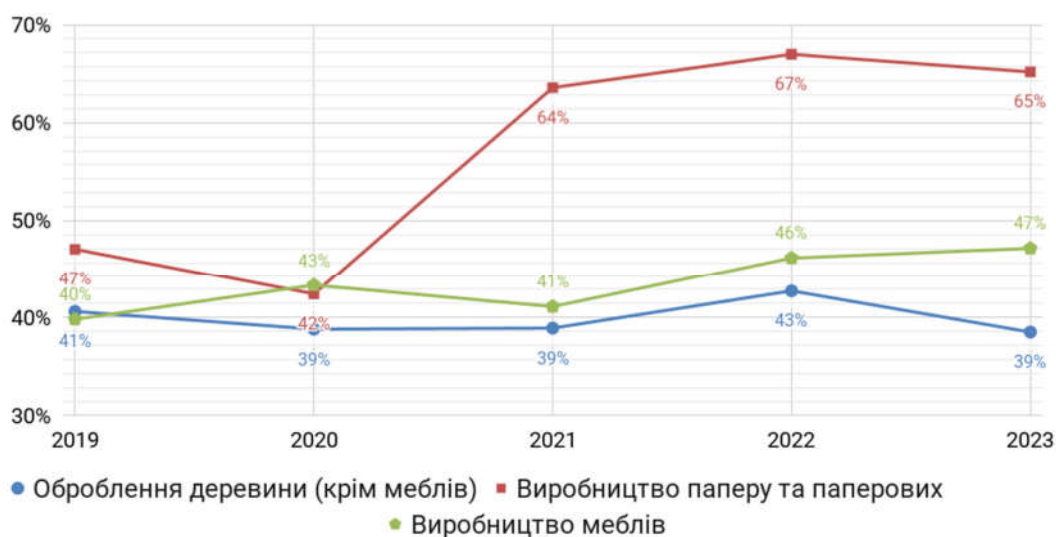

Рис. 2. Динаміка зносу матеріальних активів
Джерело: систематизовано авторами на основі [18].

Більш інтегральним та таким, що виступає як поєднання елементів кадрового забезпечення та стану матеріальних активів, є показник «обсяг основних засобів на одного зайнятого» (також відомий як капіталоозброєність праці). Він прямо вказує на рівень модернізації економіки. Графік на рис. 3 ілюструє значну різницю в капіталоозброєності праці між розвиненими країнами Західної Європи та Україною. Цей показник часто пов'язують з рівнем продуктивності праці та загальним економічним розвитком.

**Загальний обсяг основних засобів
на одного зайнятого, тис Євро**

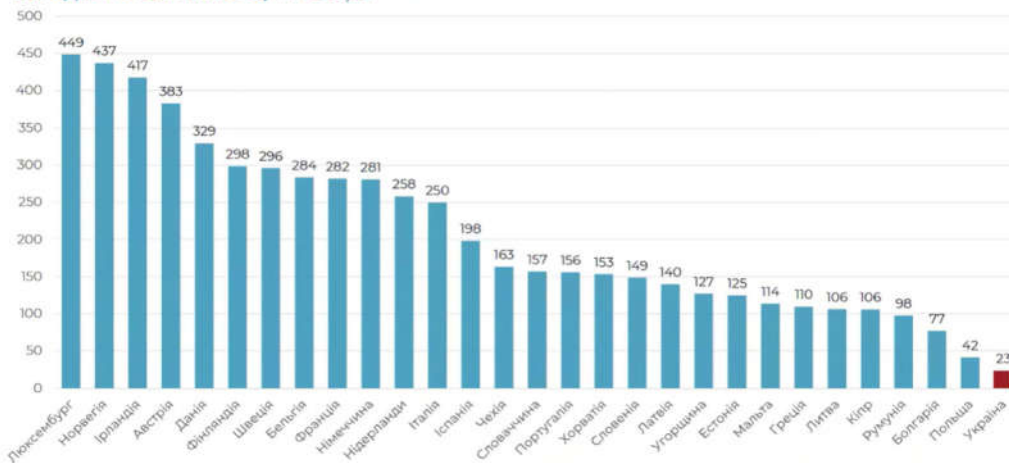

Рис. 3. Порівняння капіталоозброєності праці України та країн ЄС за результатами 2022 року

Джерело: Ukraine Economic Outlook [19].

Якщо заглибитись в галузі економіки, взявши для аналізу, наприклад Польщу, то на рис. 4 та 5, побачимо, що українська промисловість відстає від польської у вісім разів за показником капіталоозброєності праці та в 5 разів за показником створення доданої цінності на одного працівника. Це є набагато більш критичним розривом, ніж показник по країні загалом.

Основні засоби за видами економічної діяльності на одного працівника, тис Євро

Рис. 4. Порівняння капіталоозброєності праці України та Польщі за видами економічної діяльності за результатами 2022 року

Джерело: Ukraine Economic Outlook [19].

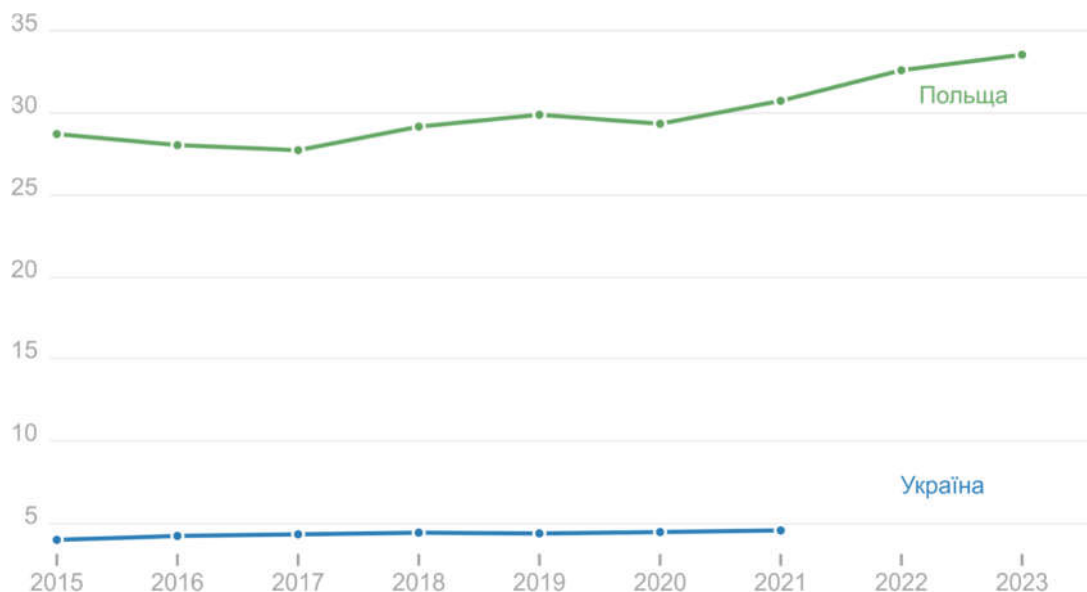

Рис. 5. Порівняння доданої вартості на 1 працівника в промисловості Польщі та України, тисяч доларів США за рік
Джерело: Світовий банк [20].

Підсумовуючи, таке відставання показників України (23 тис. євро на одного зайнятого в економіці загалом та 55 тис. євро в промисловості, кратне відставання у створенні доданої вартості) свідчить про:

- **критичний «інвестиційний голод»:** українська економіка відчуває гостру нестачу капіталу. Для того, щоб просто досягти рівня сусідньої Польщі (42 тис. євро), потрібно майже подвоїти обсяг основних засобів на кожного працівника;

- **зношеність та застарілість фондів:** низьке значення часто означає, що наявні засоби (верстати, обладнання, транспорт, будівлі) є фізично зношеними та морально застарілими. Вони енергозатратні, неефективні та потребують негайної заміни;

- **необхідність державної політики стимулювання інвестицій:** дані підкреслюють, що країні потрібна чітка державна стратегія для залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ), створення сприятливого інвестиційного клімату та стимулювання вітчизняних інвесторів вкладати кошти у реальний сектор економіки, що особливо актуально в контексті післявоєнного відновлення.

Поточні тенденції ж, навпаки, свідчать про спадання інвестицій у деревообробну галузь упродовж останніх трьох років як в абсолютних значеннях (рис. 6), так і у відсотках від загальних

інвестицій у промисловість (рис. 7). Меблева галузь демонструє відносно повільне зростання інвестицій на обох рисунках, проте вони приблизно вдвічі нижчі за інвестиції у деревообробну галузь. Це, у свою чергу, частково пояснює більший ступінь зносу матеріальних активів у меблевій галузі у порівнянні з деревообробною, що було зображено на рисунку 2. Примітним також є те, що частка інвестицій в обидві галузі разом удвічі менша за їхній внесок в товарний експорт України.

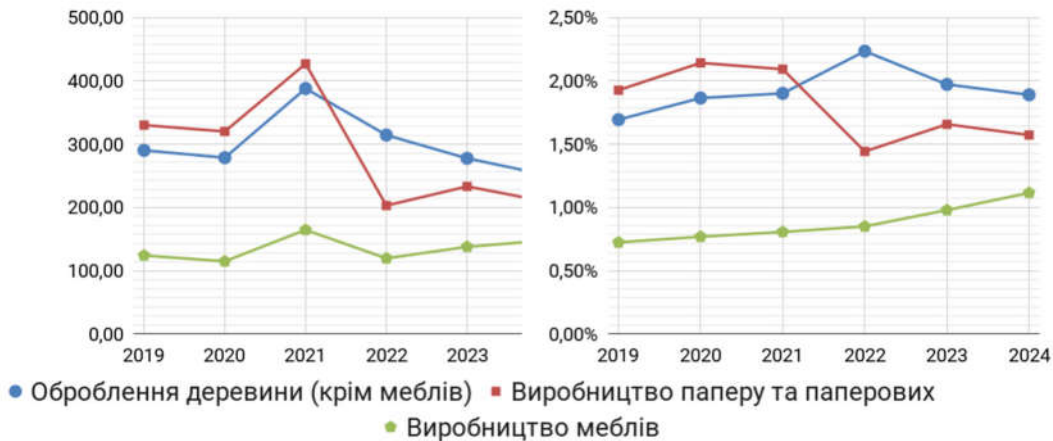

Рис. 6. Динаміка сум прямих інвестицій в Україну за видами економічної діяльності, млн доларів США

Рис. 7. Динаміка часток прямих інвестицій в Україну за видами економічної діяльності в структурі інвестицій в промисловість загалом, %

Джерело: створено авторами на основі [21].

За підсумками аналізу основних проблем меблевої та деревообробної галузей (в тому числі див. [22]) та конкурентними розривами можна запропонувати такі інвестиційні стратегії, наведені у табл. 2.

Чотири вищеописані стратегії інвестування не є незалежними; вони взаємно підсилюють один одного і створюють позитивний цикл. При чому послідовність застосування кожної зі стратегій має бути зважена кожним окремим підприємством. Так, наприклад, вихід на експортні ринки нині неможливий без отримання обов'язкових сертифікацій (в такому разі першою слід обирати стратегію № 3). Також варто мати на увазі тісний зв'язок капіталоозброєності праці та розвитку людського капіталу.

Таблиця 2

Характеристики конкурентних інвестиційних стратегій для меблевої та деревообробної галузей України

№	Стратегія	Мета	Інвестиційні цілі
1	Технологічна модернізація підприємств	Безпосередньо подолати розрив у продуктивності та дефіцит робочої сили	Використання роботизованих комплексів для виконання найбільш трудомістких операцій, використання високоточного деревообробного обладнання з ЧПК, автоматизованих ліній оздоблення, роботизованого переміщення матеріалів та системи планування ресурсів підприємства для управління виробництвом
2	Розробка інноваційних продуктів	Перехід від ролі контрактних виробників, що приймають ціну, до власників брендів, що встановлюють ціну, захоплюючи більшу частку ринку	Створення власних R&D та дизайнерських відділів і/або співпраця з провідними українськими та європейськими дизайнерами, інвестиції в розвиток бренду, цифровий маркетинг, участь у ключових міжнародних виставках та створення високоякісних онлайн-шоурумів
3	Перехід діяльності підприємства на стандарти ЄС	Відкрити та забезпечити доступ до преміальних ринків ЄС шляхом відповідності обов'язковим регуляторним та споживчим вимогам	Фінансування процесу отримання та підтримки ключових еко-сертифікатів, таких як FSC та PEFC. Інвестиції в системи для забезпечення відповідності Регламенту ЄС щодо знеліснення (EUDR), який вимагає геолокаційних даних та належної обачності для доведення того, що продукція не пов'язана зі знелісненням

продовження табл. 2

4	Залучення талантів та розвиток людського капіталу	Популяризація галузі для роботи, вирішення «спіралі розриву у навичках», забезпечивши можливість, щоб персонал міг ефективно використовувати найсучасніше обладнання	Створення навчальних центрів на базі підприємств, спонсорування програм у професійно-технічних навчальних закладах для розробки навчальних планів з експлуатації ЧПК та обслуговування автоматизації, а також впровадження програм «навчи тренера»
---	---	--	--

* Джерело: власна розробка.

Сучасне обладнання вимагає більше не фізичної сили, а високої кваліфікації: вміння працювати з програмним забезпеченням та ефективно організовувати процеси. Тому інвестиції в технології (№ 1) мають бути синхронізовані з інвестиціями в навчання та перекваліфікацію персоналу (№ 4), який зможе ефективно використовувати цей новий капітал. Інвестиції в технології (№ 1) роблять можливим виробництво вищої якості, а вища якість, в свою чергу, уможлиблює надійну стратегію брендингу та дизайну (№ 2), збудовану, у тому числі на наявних сертифікатах (№ 3).

Кваліфікований персонал, що використовує сучасні технології, виробляє високовартісну, екологічну продукцію, яка будує бренд – генерує дохід для реінвестування в наступний цикл інновацій. Фрагментарна імплементація інвестиційних стратегій має низькі шанси до досягнення запланованих цілей. Інвестор повинен фінансувати цілісну стратегію, що охоплює всі чотири стратегічні напрямки одночасно, щоб досягти прориву в конкурентоспроможності.

Питаннями, що лишаються нерозглянуті в даній статті та можуть бути метою наступних досліджень, можуть бути:

- оцінка потенціалу інвестування в галузі;
- структурування найменувань відповідних їм розділів, груп та класів за таблицею КВЕД-2010;
- уніфікація індикаторів, підходів для оцінки стану галузі із визнаними європейськими стандартами, наприклад аналіз вікової

структури капіталу або рівень інвестицій (Gross Fixed Capital Formation) замість ступеня зносу, а також імплементація трансформаційних алгоритмів до вступу в ЄС.

Висновки. Проведене дослідження підтвердило, що ключовими стримуючими факторами для розвитку меблевої та деревообробної галузей України є дефіцит кваліфікованих кадрів та фізичний і моральний знос основних засобів. Порівняльний аналіз з країнами ЄС, зокрема з Польщею, наочно продемонстрував суттєве відставання вітчизняних підприємств за показником капіталоозброєності праці, що прямо вказує на низький рівень технологічного оснащення.

Результати аналізу свідчать, що інвестиції є не просто бажаним, а критично необхідним інструментом для подолання існуючого технологічного та економічного розриву з європейськими виробниками та опанування експорту, та безальтернативний інструментом якісного підвищення конкурентоспроможності підприємств меблевої та деревообробної галузей.

Запропоновані чотири стратегії (технологічна модернізація, розробка інноваційних продуктів та брендів, сертифікація за вимогами ЄС та розвиток людського капіталу) є логічним і необхідним комплексом заходів, що впливає з проведеного аналізу і спрямований безпосередньо на вирішення виявлених проблем.

1. Бондаренко Н., Удалих Д. Дослідження стану розвитку меблевої промисловості України в сучасних умовах господарювання. 2021. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/68/948.pdf> (дата звернення: 18.06.2025).
2. Соловій І. П., Король І. М. Сталий розвиток лісового сектора економіки з урахуванням технологій індустрії 4.0. *Науковий вісник НЛТУ України* : зб. наук. праць. 2024. Том 34. № 1. 98 с. URL: <https://nv.nltu.edu.ua/index.php/journal/article/view/2561> (дата звернення: 18.06.2025).
3. Павликівська О. І., Галиняк Л. О. Меблеве середовище в умовах сьогодення: виклики та можливості. *Бізнес Інформ*. 2022. № 10. С. 83–88. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-10-83-88> (дата звернення: 18.06.2025).
4. Невар О. В. Теоретичні основи сталого розвитку деревообробної промисловості. *Економічний простір*. 2023. № 188. С. 9–13. URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1341/1291> (дата звернення: 18.06.2025).
5. Сахарницька І., Кочут Р. Особливості розвитку деревообробної промисловості в умовах воєнного стану. *Збалансоване природокористування*. 2023. № 3. URL: <https://journals.urau.ua/bnusing/article/view/287817> (дата звернення: 18.06.2025).
6. Об'єм і стан ринку меблів у 2024 році. *Українська Асоціація Меблевиків*. URL: <https://uafm.com.ua/ob-yem-ta-stan-rynku-mebliv-u-2024-rotsi/> (дата звернення: 23.06.2025).
7. Розвиток української меблевої галузі у 2023 році. *Українська Асоціація Меблевиків*. URL: <https://uafm.com.ua/rozvytok-ukrayinskoji-meblevoji-galuzi-u-2023-rotsi/> (дата звернення: 23.06.2025).
8. Принципи покращення

інвестиційного клімату в умовах воєнного стану. *Академічні візії*. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/download/831/750/758> (дата звернення: 20.06.2025). **9.** Ковель П. М. Аналіз надходження прямих іноземних інвестицій в Україну. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-3_0-pages-87_95.pdf (дата звернення: 23.06.2025). **10.** Скопенко Н. С. Інвестиційна привабливість: теоретичні підходи до визначення та напрямки підвищення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 7. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/6083> (дата звернення: 20.06.2025). **11.** Аналіз української меблевої галузі в умовах повномасштабної війни. *Дія.Бізнес*. URL: <https://business.diiia.gov.ua/analytics/research/Analysis-of-the-Ukrainian-furniture-industry-in-conditions-of-full-scale-war> (дата звернення: 23.06.2025). **12.** Обсяг реалізованої в Україні промпродукції в I півріччі зріс на 9,7%. *Держстат-BIN.ua*. URL: <https://bin.ua/news/economics/economic/319842-obsyag-realizovanoyi-v-ukrayini-promprodukciji-v.html> (дата звернення: 20.06.2025). **13.** Які сектори української економіки залишаються привабливими для інвестицій попри війну. *AgroNews*. URL: <https://agronews.ua/news/yaki-sektory-ukrayinskoji-ekonomiky-zalyshayutsya-pryvablyvymy-dlya-investytczij-popry-vijnu/> (дата звернення: 23.06.2025). **14.** Нове щомісячне опитування підприємств. Український бізнес під час війни. *ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»*. № 35, березень. URL: http://ier.com.ua/files/Projects/2025/NRES/2025_NRES_March_FINAL_.pdf (дата звернення: 19.06.2025). **15.** Функціонування деревообробної галузі в умовах воєнного стану. URL: <https://ueex.com.ua/presscenter/news/funktsionuvannya-derevoobrobnoi-galuzi-v-umovah-voennogo-stanu/> (дата звернення: 23.06.2025). **16.** Дефіцит працівників. У яких галузях жінок залучають на «чоловічі» посади? *Главком*. URL: <https://glavcom.ua/country/society/defitsit-pratsivnikiv-u-jakikh-haluzjakh-zhinok-zaluchajut-na-cholovichi-posadi-967570.html> (дата звернення: 20.06.2025). **17.** 72% of U.S. manufacturers say outdated technology hurts hiring. URL: <https://woodworkingnetwork.com/news/woodworking-industry-news/72-us-manufacturers-say-outdated-technology-hurts-hiring> (дата звернення: 23.06.2025). **18.** Наявність і рух матеріальних активів за видами економічної діяльності. *Державна служба статистики*. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/ibd/osn_zas_u/arch_osn_zas.htm (дата звернення: 19.06.2025). **19.** Прогнози та аналіз макроекономіки України. Галузеві дослідження. *Ukraine Economic Outlook*. URL: <https://ukraine-economic-outlook.com/uk> (дата звернення: 23.06.2025). **20.** Industry (including construction), value added per worker (constant 2015 US\$). URL: <https://data.worldbank.org/indicator/NV.IND.EMPL.KD?end=2023&locations=UA-PL&start=2015&view=chart> (дата звернення: 23.06.2025). **21.** Прямі інвестиції за інструментами та секторами. Статистика зовнішнього сектору. *НБУ*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external> (дата звернення: 23.06.2025). **22.** Подлевський А. А., Комаренко Т. А. Дослідження проблеми дефіциту кадрів на ринку праці на прикладі меблевої галузі. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Сер. Економіка і управління*. 2024. Том 35 (74). № 3. С. 20–26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4803/74-3-4> (дата звернення: 18.04.2025).

REFERENCES:

1. Bondarenko N., Udalykh D. Doslidzhennia stanu rozvytku meblevoi promyslovosti Ukrainy v suchasnykh umovakh hospodariuvannia. 2021. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/68/948.pdf> (data zvernennia: 18.06.2025).
2. Solovii I. P., Korol I. M. Stalyi rozvytok lisovoho sektora ekonomiky z urakhuvanniam tekhnologiiu industrii 4.0. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy* : zb. nauk. prats. 2024. Tom 34. № 1. 98 s. URL: <https://nv.nltu.edu.ua/index.php/journal/article/view/2561> (data zvernennia: 18.06.2025).
3. Pavlykivska O. I., Halyniak L. O. Mebleve seredovyshe v umovakh sohodennia: vyklyky ta mozhlyvosti. *Biznes Inform.* 2022. № 10. С. 83–88. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-10-83-88> (data zvernennia: 18.06.2025).
4. Nevar O. V. Teoretychni osnovy staloho rozvytku derevoobrobnoi promyslovosti. *Ekonomichnyi prostir.* 2023. № 188. S. 9–13. URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1341/1291> (data zvernennia: 18.06.2025).
5. Sakharytska I., Kochut R. Osoblyvosti rozvytku derevoobrobnoi promyslovosti v umovakh voiennoho stanu. *Zbalansovane pryrodokorystuvannia.* 2023. № 3. URL: <https://journals.urau.ua/bnusing/article/view/287817> (data zvernennia: 18.06.2025).
6. Obiem i stan rynku mebliv u 2024 rotsi. *Ukrainska Asotsiatsiia Meblevykiv.* URL: <https://uafm.com.ua/ob-yem-ta-stan-rynku-mebliv-u-2024-rotsi/> (data zvernennia: 23.06.2025).
7. Rozvytok ukrainskoi meblevoi haluzi u 2023 rotsi. *Ukrainska Asotsiatsiia Meblevykiv.* URL: <https://uafm.com.ua/rozvytok-ukrayinskoyi-meblevoyi-galuzi-u-2023-rotsi/> (data zvernennia: 23.06.2025).
8. Pryntsypy pokrashchennia investytsiinoho klimatu v umovakh voiennoho stanu. *Akademichni vizii.* URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/download/831/750/758> (data zvernennia: 20.06.2025).
9. Kovel P. M. Analiz nadkhodzhennia priamykh inozemnykh investytsii v Ukrainu. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-3_0-pages-87_95.pdf (data zvernennia: 23.06.2025).
10. Skopenko N. S. Investytsiina pryvablyvist: teoretychni pidkhody do vyznachennia ta napriamky pidvyshchennia. *Investytsii: praktyka ta dosvid.* 2025. № 7. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/6083> (data zvernennia: 20.06.2025).
11. Analiz ukrainskoi meblevoi haluzi v umovakh povnomasshtabnoi viiny. *Diiia.Biznes.* URL: <https://business.diiia.gov.ua/analytics/research/Analysis-of-the-Ukrainian-furniture-industry-in-conditions-of-full-scale-war> (data zvernennia: 23.06.2025).
12. Obsiah realizovanoi v Ukraini promproduksii v I pivrichchi zris na 9,7%. Derzhstat-BIN.ua. URL: <https://bin.ua/news/economics/economic/319842-obsyag-realizovanoi-v-ukrayini-promprodukcii-v.html> (data zvernennia: 20.06.2025).
13. Yaki sektory ukrainskoi ekonomiky zalyshaiutsia pryvablyvymi dla investytsii popry viinu. *AgroNews.* URL: <https://agronews.ua/news/yaki-sektory-ukrayinskoyi-ekonomiky-zalyshayutsia-pryvablyvymi-dlya-investytsij-popry-vijnu/> (data zvernennia: 23.06.2025).
14. Nove shchomisiachne opytuvannia pidpriemstv. Ukrainskyi biznes pid chas viiny. *HO «Instytut ekonomichnykh doslidzen ta politychnykh konsultatsii».* № 35, berezen. URL: http://ier.com.ua/files/Projects/2025/NRES/2025_NRES_March_FINAL_.pdf (data zvernennia: 19.06.2025).
15. Funktsionuvannia derevoobrobnoi haluzi v umovakh voiennoho stanu. URL: <https://ueex.com.ua/presscenter/news/funktsionuvannya-derevoobrobnoi-galuzi-v-umovah-voennogo-stanu/> (data zvernennia: 23.06.2025).
16. Defitsyt pratsivnykiv. U

yakykh haluziakh zhinok zaluchaiut na «cholvychi» posady? *Hlavkom*. URL: <https://glavcom.ua/country/society/defitsit-pratsivnikiv-u-jakikh-haluzjakh-zhinok-zaluchajut-na-cholvychi-posadi-967570.html> (data zvernennia: 20.06.2025). **17.** 72% of U.S. manufacturers say outdated technology hurts hiring. URL: <https://woodworkingnetwork.com/news/woodworking-industry-news/72-us-manufacturers-say-outdated-technology-hurts-hiring> (data zvernennia: 23.06.2025). **18.** Naiavnist i rukh materialnykh aktiviv za vydamy ekonomichnoi diialnosti. *Derzhavna sluzhba statyky*. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/ibd/osn_zas_u/arch_osn_zas.htm (data zvernennia: 19.06.2025). **19.** Prohnozy ta analiz makroekonomiky Ukrainy. Haluzevi doslidzhennia. *Ukraine Economic Outlook*. URL: <https://ukraine-economic-outlook.com/uk> (data zvernennia: 23.06.2025). **20.** Industry (including construction), value added per worker (constant 2015 US\$). URL: <https://data.worldbank.org/indicator/NV.IND.EMPL.KD?end=2023&locations=UA-PL&start=2015&view=chart> (data zvernennia: 23.06.2025). **21.** Priami investysii za instrumentamy ta sektoramy. Statystyka zovnishnoho sektoru. *NBU*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external> (data zvernennia: 23.06.2025). **22.** Podlevskiy A. A., Komarenko T. A. Doslidzhennia problemy defitsytu kadriv na rynku pratsi na prykladi meblevoi haluzi. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V.I. Vernadskoho. Ser. Ekonomika i upravlinnia*. 2024. Tom 35 (74). № 3. С. 20–26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4803/74-3-4> (data zvernennia: 18.04.2025).

Podlevskiy A. A. ^[1 ORCID ID: 0000-0002-3166-7487],

Candidate of Economics (Ph.D.), Associate Professor,

Podlevska O. M. ^[1 ORCID ID: 0000-0003-4979-9282],

Candidate of Economics (Ph.D.), Associate Professor,

Komarenko T. A. ^[1 ORCID ID: 0009-0002-2028-0997],

Post-graduate Student

¹ National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

PRIORITY INVESTMENT AREAS FOR THE DEVELOPMENT OF WOODWORKING AND FURNITURE INDUSTRY ENTERPRISES

The article provides a comprehensive review of the current state of Ukraine's furniture and woodworking industries supplemented by a focused analysis of two specific elements that have been identified as primary constraints on the growth and development of enterprises operating within these industries. The first of these identified restraining factors is a significant shortage of qualified personnel. The second critical factor examined is the advanced stage of physical wear affecting the industries' core tangible assets.

To establish a clear benchmark, a comparative analysis of the capital-to-labour ratio is presented within the paper, contrasting the economic realities of Ukraine with the established economies of the European Union. In addition, the article also puts forward a detailed comparison between Ukraine and Poland, focusing specifically on variances in their respective types of economic activity. Based on the conclusive results of this multifaceted analysis, the topic of capital investment in the furniture and woodworking industries is explored in greater detail. This examination formally confirms a clear and present need to attract substantial investment as a primary mechanism for increasing the overall competitiveness of these industries. A principal objective for this required investment is the deliberate reduction of the existing economic and technological gap that separates Ukrainian enterprises from their more advanced counterparts in European economies.

To this end, the paper proposes a framework of four mutually complementary strategies designed to guide the future development of the industries. These proposed strategies are all predicated on attracting significant investment and are outlined as follows: 1) investment directed towards comprehensive technological modernization; 2) focused efforts on the development of innovative new products and the establishment of strong, recognizable market brands; 3) a systematic process for achieving industry certification that is fully compliant with the official requirements of the European Union; and 4) a dedicated and sustained focus on the development of human capital to align workforce skills with new technologies.

Keywords: investments; entrepreneurship; furniture industry; woodworking industry; labour market; human capital; development strategies; Ukraine.

Отримано: 24 червня 2025 року
Прорецензовано: 29 червня 2025 року
Прийнято до друку: 04 липня 2025 року